

Wojciech Knitter
Gdańsk

Streszczenie

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w systemie zarządzania kryzysowego miasta Gdańska

Przedmiotem rozważań rozprawy doktorskiej są organizacyjno-prawne aspekty funkcjonowania PCZK w systemie zarządzania kryzysowego miasta Gdańska. Celem pracy stało się dokonanie analizy wybranych aspektów zarządzania kryzysowego w odniesieniu do funkcjonowania systemu na szczeblach administracji powiatowej i gminnej, połączonych w specyficzny organizm, jakim jest miasto na prawach powiatu. Ponadto za cel dysertacji obrano wyjaśnienie istoty bezpieczeństwa narodowego, wskazanie genezy systemu zarządzania kryzysowego i przeanalizowanie pojęć związanych z sytuacjami kryzysowymi. W dalszej części wskazano wszystkich uczestników systemu zarządzania kryzysowego w mieście oraz poddano analizie zakres ich zadań, kompetencji i odpowiedzialności, ze szczególnym uwzględnieniem organów administracji publicznej. Podjęto także problematykę zagrożeń, jakie występują w mieście Gdańsku oraz funkcjonowania MZZK i MCZK w czasie zagrożenia powodziowego i powodzi. Podjęto także próbę odpowiedzi na pytanie czy aktualnie obowiązujące regulacje prawno-organizacyjne gwarantują wysoką skuteczność systemu zarządzania kryzysowego w mieście na prawach powiatu. Przeprowadzono także badania ankietowe wśród uczestników systemu zarządzania kryzysowego, których zakres, wyniki i ich analiza stanowią końcową część pracy.

Rezultaty badań przedstawiono w dysertacji składającej się ze wstępu, sześciu rozdziałów, zakończenia i załączników obrazujących wybrane aspekty badań.

We wstępie przedstawiono przedmiot badań, określono cel główny i cele szczegółowe oraz przedstawiono przyjęte hipotezy badawcze. Rozdział pierwszy zatytułowany „Podstawowe pojęcia zarządzania kryzysowego” stanowi wprowadzenie w problematykę zarządzania kryzysowego, wyjaśnia istotę podstawowych pojęć oraz genezę systemu w odniesieniu do bezpieczeństwa narodowego. Rozdział drugi pt. „Zarządzanie kryzysowe – zarys teorii” został poświęcony analizie podstaw prawnych i teorii zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej. rozdziale trzecim pt. „Zarządzanie kryzysowe w praktyce” przeprowadzono szczegółową analizę funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w praktyce, omówiono cykl zarządzania kryzysowego z podziałem na jego

fazy, na poszczególnych szczeblach administracji publicznej, a także określono zakres zadań, kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych jego uczestników. Dalsza część dysertacji została poświęcona funkcjonowaniu systemu zarządzania kryzysowego w mieście na prawach powiatu Gdańsku. Rozdział czwarty pt. „Struktura systemu zarządzania Kryzysowego miasta Gdańska” stanowi dokładne i kompleksowe omówienie struktury, organizacji, zakresu kompetencji, odpowiedzialności i realizowanych zadań wszystkich uczestników systemu zarządzania kryzysowego w Gdańsku. Omówieniu praktycznych aspektów funkcjonowania systemu zarządzania kryzysowego w Gdańsku ze szczególnym uwzględnieniem okresu powodzi w dniach 14 i 15 lipca 2016 r., poświęcono rozdział piąty zatytułowany „Funkcjonowanie MZZK i MCZK w Gdańsku w czasie zagrożenia powodziowego i powodzi”. Ostatni, szósty rozdział pt. „Analiza badań empirycznych” to prezentacja wyników przeprowadzonego wśród uczestników systemu zarządzania kryzysowego różnych szczebli badania ankietowego, dotyczącego oceny efektywności istniejących rozwiązań i regulacji prawnych dotyczących zarządzania kryzysowego. W zakończeniu dysertacji dokonano podsumowania, w którym stwierdzono, że obecny system zarządzania kryzysowego jest systemem sprawnym i zapewniającym, prawidłowe działanie organów administracji publicznej.

Analiza rozwiązań normatywnych z zakresu zarządzania kryzysowego oraz przeprowadzone badania empiryczne pozwoliły na realizację wszystkich celów pracy i wyprowadzenie wniosku, iż istniejące obecnie w Polsce rozwiązania prawno-organizacyjne dotyczące zarządzania kryzysowego na terenie powiatów, będące elementem systemu zarządzania kryzysowego w skali państwa, zapewniają skuteczne działanie administracji publicznej, tak państwowej jak i samorządowej, polegające na zapobieganiu i przygotowaniu do sytuacji kryzysowych oraz przejmowaniu nad nimi kontroli, reagowaniu i usuwaniu ich skutków. Jednocześnie, w celu ciągłego podnoszenia efektywności działania systemu i w celu zapewnienia najwyższego poziomu bezpieczeństwa, ochrony ludności i infrastruktury, należy dokonywać nieustannych zmian, polegających na wypracowywaniu odpowiednich procedur i algorytmów działania adekwatnych do cywilizacyjnych, technologicznych i środowiskowych zmian otoczenia oraz nowych rodzajów zagrożeń, i wprowadzeniu ich w formie obowiązujących przepisów do obowiązującego systemu prawnego.

Summary

County Crisis Management Centre as part of Gdansk crisis management system

This Ph.D. dissertation examines organisational and legal aspects of how County Crisis Management Centre (CMC) functions as part of crisis management system of the City of Gdansk. It analyses certain aspects of crisis management and how they fit within county and municipality's administrative structures of a city county (so-called city with county rights). Additionally, the study aims to describe what national security is in that context, determine the roots of crisis management systems and analyse common definitions around the subject. All parties involved in crisis management of a city are named in later chapters, where their tasks, competences and responsibilities have been analysed and laid out with emphasis on public administration authorities. The author describes what types of emergency occur in Gdansk, and how City Crisis Management Team (CMT) and the city's CMC operate together during heightened risk of floods and flood events. The study tries to determine whether current legal and organisational arrangements ensure high efficiency of crisis management system of a city county. Last part of the dissertation concentrates on result analysis of a survey conducted among people involved in emergency management.

Results of this research are laid out in a dissertation consisting of introduction, six chapters, final thoughts and additional appendix.

Introduction defines the subject of research, primary objective and specific goals of the study, and outlines hypotheses the author is making. First chapter, "Basic concepts in crisis management", serves as an introduction to crisis management, outlines key terms and the origin of the crisis management system in relation to national security. Second chapter, titled "Crisis management – theory" aims to analyse the legal basis and theory of crisis management and protection of country's critical infrastructure. In third chapter, entitled "Crisis management in practice" the author undertakes detailed analysis of crisis management system, describes crisis management cycle and its distinctive phases in relation to how different levels of administration respond to them, and outlines responsibilities, tasks and competences of all the participating parties. Further part of the dissertation deals with how crisis management is organized in a city county of Gdansk. Chapter four, "Structure of crisis management system in Gdansk", describes in detail the organisational structure of crisis management in this city county. It lists all of the involved administrative bodies and explains

their responsibilities, tasks and competences. How different aspects of crisis management function in practice in Gdansk is outlined in chapter five entitled “CMT and CMC in Gdansk during heightened flood risk and floods”; this chapter especially focuses on the example of July 2016 flood in Gdansk. Last, sixth chapter titled “Analysis of empirical study” presents results of a survey conducted among people involved in different aspects and levels of emergency management; the survey concentrated on assessing the effectiveness of current solutions and regulatory arrangements. Final thoughts summarise the findings and conclude that the current crisis management system is efficient and assures correct functioning of public administration.

Empirical study and analysis of regulatory arrangements for crisis management enabled the author to achieve all of the goals set in the dissertation, and to establish that current legal and organisational aspects of the Polish crisis management system of a county ensure efficiency of operations. This system, being part of a country's emergency management structure, guarantees effective functioning of public administration both on country and self-government level. It allows for adequate carrying out of preventive and preparatory tasks for events of emergency, and for swift responding to, controlling and dealing with aftermath of such events when they happen. To keep improving the effectiveness of crisis management and to ensure highest level of general security, protection of civilian population and infrastructure, the system should be continuously reviewed. As civilisational, technological and environmental circumstances change, adequate procedures and operational algorithms should be devised and introduced into existing regulation to meet new threats and emergency events.